

Hoe overleef ik mijn eerste jaar geneeskunde?

Miquel Bulnes

Liefst laat ik in het midden waarom Arts en Auto juist mij vroeg te schrijven over bovenstaand onderwerp: mijn jeugdige uiterlijk (ahum) of mijn in hun ogen studentikoze (infantiele?) schrijfstijl. Feit is wel dat het betrekkelijk confronterend was uit te rekenen dat het eerste jaar van mijn geneeskundestudie alweer veertien jaar terug ligt, ergens in de vorige eeuw. Het was een mooie tijd: geneeskunde was voor mannen een alleszins redelijke studiekeuze (de helft van mijn jaar had minstens één Y-chromosoom), we kenden het fenomeen “hoorcolleges”, hoefden in het derde jaar nog geen co-schappen te lopen en kregen geen bonuspunten louter voor het komen opdagen bij een of andere werkgroep. Maar er waren meer verschillen: als student heb ik bijvoorbeeld nooit het gevoel van paniek gekend dat je overvalt als je uitgaat en je mobiele telefoon thuis ligt, of als je een halve dag lang je e-mail niet hebt kunnen checken. Ons contact met de buitenwereld ging via een gemeenschappelijke, vaste telefoonlijn waarbij je de telefoontikken moest noteren als je belde. (Voor wie zich afvraagt wat telefoontikken waren: zie wikipedia.)

Hoewel ik niet zal pretenderen inzicht te hebben in álle problemen van de huidige generatie achttienjarigen, meen ik dat sommige zaken nooit zullen veranderen. Bij dezen dan de adviezen die je niet in de standaardboekjes voor studenten vindt¹.

Op kamers

In Nederland maakt het voor je carrièreperspectieven als arts absoluut niets uit waar je hebt gestudeerd. Een miljoen keer belangrijker is dat je meteen weggaat van huis (niemand wil worden geopereerd door een chirurg die nog bij zijn moeder inwoont) en een universiteit zoekt met een reistijd van anderhalf tot twee uur tot je ouders². Als je al in een van de steden met een geneeskundeopleiding woont, moet je naar een andere³.

Je gaat dus op kamers. Dit is een soort veredeld kamperen, maar dan binnen en vooral veel langer. Probeer een studentenhuus te vinden waarvandaan het centrum en de universiteit aan te fietsen zijn, en in het bezit van een compleet uitgeruste⁴ keuken. Maak je geen zorgen om het koken: eten maken is niet zo moeilijk als je moeder het doet voorkomen. Voor een niet-vegetariër grenst het in Nederland annou aan het onmogelijke jezelf een

voedingsdeficiëntie te eten, zelfs als je je beperkt tot de studenten-schijf-van-vijf⁵.

Kookboeken en voedingswijzers zijn prachtig, maar koop liever een goede weegschaal. Kom je te veel aan: eet dan minder (of drink vooral minder bier); val je af: eet dan meer.

Sociaal overleven

Een van de grootste problemen voor eerstejaars zijn gevoelens van eenzaamheid. Dit vloeit doorgaans voort uit het kennen van weinig mensen. Je moet er dus op uit, en de mogelijkheden zijn legio: een studentenvereniging, een debatclub, een cursus filmkritiek, een studentenbelangengroep, een jaarboekcommissie, een rockband, roeiverenigingen of zeilverenigingen⁶, studententoneel of –zangverenigingen (wees niet bang: aantoonbare kwaliteiten zijn zelden een vereiste), etcetera. Het is tevens het ideale moment om sluimerende talenten te ontwikkelen. Talloze cabaretiers, olympische sporters, acteurs, en schrijvers zijn hun carrière begonnen als student. In mijn geval bijvoorbeeld is het schrijven van boeken voor een belangrijk deel voortgevloeid uit het drie jaar lang meewerken aan het faculteitsblad.

Meer dan 95% van de relaties aangegaan vóór het derde jaar van de studie en >99% van de middelbare-schoolrelaties strandt uiteindelijk. Hoe verliefd je ook bent in het eerste jaar, dit gaat over en daardoor mag je niet in een volledig zwart gat vallen. Een relatie is geen substituut voor een sociaal leven in je universiteitsstad. Hetzelfde geldt voor internet-chatgroepen en middelbare-schoolvriendschappen: het is niet verboden om deze laatste groep te blijven zien, maar in de praktijk is het al heel bijzonder als je na zes jaar universiteit nog één van je oude vrienden over hebt.

Je studie halen

Aan het eind van de rit wil je een diploma meekrijgen; daarom is het zaak af en toe een tentamen te halen. Of dit een geruststelling is weet ik niet, maar het eerste jaar is het moeilijkste van de hele opleiding: het zit vol met vakken waar inzicht en begrip voor is vereist (biochemie, fysiologie, statistiek, etc.). Daarna wordt geneeskunde vooral een kwestie van feiten stampen. Nagenoeg iedereen die zijn propedeuse haalt maakt de studie ook daadwerkelijk af. Oefen goed met oude tentamens (leer niet simpelweg de antwoorden uit je hoofd, maar begrijp ze ook): dit scheelt zeker twee punten op je eindcijfer.

Kleinschaligheid is in de mode geraakt, met werkgroepen en zelfstudieopdrachten in plaats van hoorcolleges. Bedenk dat het doel van de bijeenkomsten is een dieper inzicht te krijgen in de leerstof, niet het bijeenrapen van werkgroeppunten. Bij een sollicitatie voor een

opleidingsplek over zes jaar is er werkelijk niemand die het interesseert of je een zes-punt-zes of een zeven-punt-twee of een acht-punt-zeven hebt gehaald voor “Klinisch lijn onderwijs II”, maar als je niet hebt aangeleerd hardop coherent te redeneren is dat wél een probleem. Docenten zullen ook altijd liever een onvoorbereide student hebben die ter plekke een serieuze poging doet tot nadenken, dan iemand die met een holle blik in de ogen het gekopieerde, juiste antwoord opleest⁷.

Als je het voorgaande ter harte neemt, kan er weinig misgaan. Heb je het desondanks moeilijk, besef dan dat uiteindelijk iedereen zijn eerste jaar overleeft, en dat het daarna alleen maar makkelijker wordt.

Tips die je pas gelooft als je klaar bent met de studie:

- Van dokter worden alléén is, voor zover bekend, nooit iemand gelukkig geworden. Doe er wel minstens één “ding” naast. (Als je “elke avond drinken in de kroeg” of “ik heb een vriendje/vriendinnetje” beschouwt als een “ding”, doe er dan minstens twee dingen naast.)
- Overweeg je chirurg of KNO-arts te worden, geef je dan op bij een studentenvereniging (bij voorkeur het corps).
- Als je later academisch carrière wilt maken zijn epidemiologie en statistiek misschien wel de belangrijkste vakken uit het eerste jaar.
- Pas op dat je van je universitaire studie geen hbo-opleiding maakt. Je bent een academische denkwijze aan het aanleren, geen werkgroepjes aan het verzamelen.
- Google is geen geschikte bron van medische kennis. En medische series ook niet. Vergeet alles wat je hebt gezien bij Grey’s Anatomy.

---

¹Ik stel me echter geenszins aansprakelijk voor de mogelijke gevolgen van het opvolgen ervan.

²De was moet ook wel eens worden gedaan.

³Indien je ouders willen dat je bij hen blijft wonen, moet je een fout maken op je aanmeldingsformulieren voor de loting. Daar komen ze toch nooit achter.

⁴Waterkraan, magnetron en afwasmachine.

⁵Koffie, pasta, nog een soort pasta, chips, en wat er maar in de automaten van de universiteit zit.

⁶Maar dan moet je wel bereid zijn af en toe in een boot te varen

⁷Nergens trek ik als docent zoveel punten voor af als voor iemand die durft te vragen wat zijn of haar antwoord precies betekent.